

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Félsz. évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hóra . . . 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A válság.

A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 31. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnököl. A Ház feljogosította az elnököt, hogy a Keglevich István gróf halálával megüresedett técsői választókerületben az új választást kiírja és a választásra vonatkozó intézkedéseket megtegye.

Mezőssy Béla, a Radisich Jenő mandátuma ügyében kiküldött vizsgálóbiztos, letette az esküt.

Ezután áttért a Ház a napirendre: Kossuth Ferencz indítványának folytatólagos tárgyalására, az autonóm vámtarifa ügyében.

Polonyi Géza hozzájárul Kossuth indítványához. Fejtegeti az autonóm vámtarifa szükségességét és Hieronymivel polemizál, majd sürgeti az adóreformot. Beszéde végén rátér a katonai nyelvkérdésre is, amely — ugymond — végzetes félreértést teremtett a király és a nemzet között. Ennek csak úgy lehet véget vetni, ha a király a nyelvkérdésben elismeri a nemzet jogait.

Polonyi csaknem délutáni két óráig beszélt. Ekkor felállott Tisza István gróf miniszterelnök, hogy reflektáljon Polonyi beszédére.

Az ülés folyik.

A fülöpszállási mandátum.

Budapest, máj. 31. A Kuria Hermán Ferencz függetlenségi képviselő fülöpszállási mandátuma ügyében elrendelte a vizsgálalatot.

A háború.

Mi történt Rosdesztvenszkijel?

London, máj. 31. Hivatalos jelentés szerint Rosdesztvenszkij tengernagyot sikerült a sülyedő zászlóshajóról megmenteni. Egy másik hajóra vitték, de asszal együtt a japánok fogságába került. Rosdesztvenszkij a karján és szemén súlyosan megsebesült.

Washington, máj. 31. Hivatalosan jelentik Tokióból, hogy az elsülyedt Knyasz Szuvarovval Rosdesztvenszkij tengernagy is elveszett.

Szent-Pétervár, máj. 31. Itt, noha hivatalos értesítés még nem erősíti meg, azt hiszik, hogy a sebesült Rosdesztvenszkij a Boyti torpedóvadászhajó Vladivosztkba vitte.

Főkersam a tengerbe vészett.

London máj. 31. Szent-Pétervárról jelentik az *Eving Standard*-nak, hogy az *Ostiablia orosz csatahajóval Főkersam tengernagy is a tengerbe vészett.*

A Gromoboj pusztulása.

Tokio, máj. 31. A *Gromoboj* orosz czirkálóhajó nyolczszáz emberrrel elhagyta a vladivosztkoi kikötőt, hogy a balti hajóhad maradékához csatlakozzék, de utközben egy japán aknába ütközött és egész legénységével együtt elsülyedt.

Az orosz hajóhad veszteségei.

Tokio, máj. 31. (Hivatalos). Togo tengernagy három táviratot küldött eddig a lefolyt tengeri ütközetről. Az első ketőben a csata kezdetét jelzi, a harmadik így szól:

A harcban alig szenvedtünk számbavehető veszteséget. A foglyul ejtett orosz legénység és tisztek vallomásából konstatálható, hogy 27-iki rohamunk alkalmával elsülyedt hat orosz csatahajó, köztük a *Borodino*, *III. Sándor* és *Zemcsing*.

Nebogatov tengernagyot kétezer emberrel együtt elfogtuk.

A csata folyamán elsülyedt még a *Nachimov admirális*, *Dimitrij Donsskoj*, *Szevjetlana*, *Usakov admirális*, *Kamcsatka*, *Irkutszk* és három torpedóvadászhajó.

A *Vladimir Monomach* azután sülyedt el, miután a japánok elfogták. Ugyanakkor egy torpedóvadászhajót s egy ismeretlen nevű, különszolgálatra rendelt hadihajót is elfogtak.

Az eddig biztosan megállapított orosz veszteség ez: *Elsülyedt*: egy toronyhajó, egy vértés parti czirkáló, két különszolgálatra rendelt hajó és három torpedóvadászhajó. *Elfogatott*: két pánczélos csatahajó, két vértés parti czirkáló, egy különszolgálatra rendelt s egy torpedóvadászhajó.

Három más csatahajó elsülyedését is konstatálják a togoly orosz tengerészek, de ezt a veszteséget még nem állapították meg hivatalosan.

Az ütközet vége felé a japánok mintegy ezer orosz tengerészt mentettek ki a vízből, kiket természetesen foglyoknak nyilvánítottak.

Orosz jelentés a veszteségekről.

Szent-Pétervár, máj. 31. *Linevics* tábornok táviratozza tegnapi kelettel: Az *Almaz* nevű másodosztályu orosz czirkálóhajó Vladivosztkba érkezett. Ennek

a parancsnoka jelenti, hogy e hó 27-én *Rosdesztvenszkij* rendeletére az orosz flotta csatát állott a japánokkal a Csusima-szorosban. *A csata folyamán elsülyedtek: a Knyasz Szuvarov, Borodino, Ostiablia és Ural csatahajók; a III. Sándor-t rendkívül összelőtték. Mindjárt a csata elején Rosdesztvenszkij állítólag megsebesült, miért is egy másik hajóra vitték át. Az Almaz-t a japánok elválták az orosz flottától s így kénytelen volt Vladivosztkba menekülni. Az Almaz veszteségei: egy tiszt és négy tengerész megöletett; tíz ember könnyebben, három pedig súlyosan megsebesült. Mi történt az elsülyedt hajók legénységével: az Almaz parancsnoka nem tudja.*

A hajóhad pusztulásának oka.

London, máj. 31. Szent-Pétervárról jelentik a *Times*-nek, hogy a főparancsnoksághoz oly jelentések érkeztek, melyek szerint az orosz flotta pusztulását az orosz hajókon szolgált forradalmi érzelmű tengerészek árulása idézte elő, kik a vészely pillanatában nem teljesítették kötelességüket.

Az elfogott orosz hajók.

London, máj. 31. Az itteni japán nagykövetség a következő hivatalos táviratot kapta Tokióból: Az elfogott orosz csatahajók a japán hadikikötőbe vitettek, még pedig Majsuruba vitették az *Orel*, Sasehóba pedig az *I. Sándor*, *Apraxin admirális* és *Seniavin admirális*. Mind szolgálatkész állapotban vannak.

Megmenekült orosz hajók.

Szent-Pétervár, máj. 31. Vladivosztk parancsnoka táviratozza, hogy az *Izumrud* orosz czirkálóhajó is bemenekült Vladivosztkba. Még több hajó érkezését várják.

Sanghai, máj. 31. Tíz orosz hadihajó, melyek a csusimai tengeri ütközetből megmenekültek, az itteni kikötőbe futott be. Több orosz szállítóhajó engedélyt kért a kikötőbe bejövetelre. Partra menekült még a *Corea* nevű orosz szén-szállítóhajó is, amelynek oldalán, a vízvonalon, egy ágyugolyó óriási léket ütött.

A katasztrófa hatása Szent-Pétervárott.

Szent-Pétervár, máj. 31. A vesztett tengeri csata híre iszonyu hatással volt a czárra. Amint az erről szóló részletes táviratot olvasta, görcsös fuldoklás fogta el, s folyton azt kiáltotta: »Minden elveszett, minden elveszett!» Aztán belső szobáiba zárkózott, ahová csak orvosát eresztették be. A czárné nyugodtabban

vette a katasztrófa hírét, de őt is *heves láz fogta el, úgy hogy ágyba kellett feküdnie.*

Szent-Pétervár, máj. 31. Noha az összes lapok csak lepezve közlik a nagy tengeri katasztrófa hírét, számos magántávirat útján a lakosság már tudja azt. *A jorradalmárok új akcióra készülnek. Alexej nagyherceg elleni összeesküvésről beszélnek.* A rendőrség lázas tevékenységet fejt ki, hogy a kitörendő lázadásnak elejét vegye s a letartóztatások egymást érik.

A japánok öröme.

Jokohama, máj. 31. Egy orosz hadihajót 200 orosz tiszttel és tengerésszel a japánok bevontattak Varisimareba. *Nebogatov* tengernagy elfogatása egész Japánban leirhatatlan lelkesedést keltett.

Elhunyt osztrák-magyar követ.

Hága, máj. 31. *Okolicsányi* Sándor, itteni osztrák-magyar követ, több napi betegség után bronchitisben meghalt. Az elhunyt 67 éves volt.

Keglevich István gróf végrendelete.

Budapest, máj. 31. *Keglevich* István gróf végrendeletét ma adták át a VII. kerületi járásbírósnak kihirdetés végett. *Keglevich* gróf általános örökösévé *Lánczy Ilkát, a Nemzeti Színház művésznőjét* nevezi meg. Azonkívül megemlékszik *Lánczy* Ilka két gyermekéről is, kiknek több értékes ingóságot hagyományoz. Végül kifejezi azt az óhaját, hogy *holtestét* egészék el, de ha ez akadályokba ütköznék, akkor temessék a rákói családi sírboltba.

A miniszterelnök pöre.

Budapest, máj. 31. A Kuria *Tisza* István gróf miniszterelnöknek *Fényes* László hírlapíró elleni sajtópörében ma hirdette ki az ítéletet, mely szerint a semmiségi panaszok elutasításával az *esküdtbiróság ítéletét helybenhagyja.*

Eltűnt joghallgató.

Budapest, máj. 31. *Bárczy* Lajos budapesti joghallgató eltűnt lakásáról. Hátrahagyott levelében szüleit arra kéri, hogy ne kutassák hollétét.

A seprősi zendülés.

Arad, máj. 31. Az itteni törvényszék a seprősi véres bíróválasztás alkalmával kitört zendülés ügyében ma hirdette ki az ítéletet. A *negyvenhárom* vádlottból *tizennyolcat elítéltek* egy-egy évi, illetőleg 6—8 havi börtönre.

Leégett gőztéglagyár.

Érsekujoár, máj. 31. A *Kurzweil*-féle gőztéglagyár a gépházzal együtt teljesen leégett. A kár igen nagy.

A kivándorlási bizottság megalakult. A képviselőház *kivándorlási bizottsága* tegnap délelőtt tartotta alakuló ülését, amelyen elnökévé *Kossuth* Ferenczet, előadójává *Simonyi-Semadam* Sándort választották meg.

A haditengerészet új torpedóhajói. Junius hó elején egy tengerésztorziszt, két sorhajóhadnagy és két zászlós megfélelő legénységgel együtt Londonba utazik, hol a haditengerészet részére Angliában megrendelt két minta-torpedóhajót fogják átvenni és kipróbálni. A próbajáratokat London közelemben, a Themse torkolatánál tartják meg, honnan a próbák befejeztével a torpedóhajók a személyzettel együtt Pólába fognak elindulni.

Döntés a fiumei hajógyár ügyében.

Ezzel a címmel a *Pesti Napló* tegnapi számában a következőket írja:

A fiumei hajógyár ügyéről már több ízben megemlékeztünk e helyen. Az utóbbi napokban azonban olyan hírek kerültek forgalomba, melyek a gyár építésének az ügyét hamis világításban tüntetik fel, miért is a tényállást, miután a hadügyminisztérium már *döntött* e kérdésben, a következőkben ismertetjük: A magyar kormány és a közös hadügyi kormány a múlt esztendőben az új hajókra megszavazott költségeknél azt hirdette, hogy egy fiumei hajógyárra fogják bízni a megszavazott hajók elkészítését. Csakhogy ez nem ment oly simán, mint eleinte hitték, mert Fiumében nem volt hajógyár. Ezért egy hajógyár építéséről kellett gondoskodni. A gyár építésére természetesen rögtön akadt pályázó, így: a *Danubius*-féle hajógyár, a fiumei *Lazzarus*-féle hajójavító műhely és a *Yarrow*-féle nagy angol hajógyár. Ez utóbbi gyárat azonban a közös hadügyminiszter arról értesítette, hogy a magyar gyárat megillető hajók előállítását magyar vállalkozó, magyar tőke számára akarja biztosítani. Erre az angol gyár visszavonta az ajánlatát. A két gyár versengése és a politikai helyzet miatt a döntést elhalasztották. Most azonban a hadügyminisztérium tengerészeti osztálya kiadta a munkát, mert a két gyár barátságosan megegyezett. Bécsből jelentik, hogy a hadügyminiszter az 1905-re és 1906-ra előirányozott, a magyar kvóta arányában Magyarországot megillető hat torpedózuzó és tíz torpedónaszád építését a *Danubius*-féle hajógyárra bízta. A minisztérium kikötötte, hogy az új hajók Fiumében építendők s hogy azok értéke nem az elkészítési időben, hanem a költségvetés elintézése után folyósítható. E megrendelés folytán, mely tíz millió koronát tesz ki, a fiumei gyár két évre lesz ellátva munkával. A *Lazzarus*-féle gyárat viszont egy konzorcium vásárolta meg, mely a gyárat bérbe adja a *Danubius*-féle hajógyárnak. Ez a konzorcium természetesen azonos a *Danubius*-gyárnál érdekelt bankesorral. A fiumei hajógyár vezetésére a *Yarrow*-féle angol hajógyár egyik művezetőjét fogják szerződtetni. Az új hajók építésénél a hadügyminisztérium tengerészeti osztályának több műszaki tisztje fog felügyelni. Ezzel tehát a sokat tárgyalt fiumei hajógyár ügye egyelőre lekerült a napirendről.

Ehhez a jelentéshez a magunk részéről csak azt a megjegyzést fűzhetjük, hogy a *Lazzarus*-féle gyár megvásárlásáról mértékadó fiumei körökben ez idő szerint még nem tudnak.

Előfizetési felhívás.

Junius hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

„A Tengerpart“ ünnep és vasárnap kivételével naponként délután hat órakor jelenik meg.

Előfizetési árak.

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	24 korona.
Fél évre	12 „
Negyedévre	6 „
Egy hónapra	2 „
Egyes szám ára 8 fillér.	

Előfizetést bármely naptól kezdve fölvesz

„A Tengerpart“ kiadóhivatala
Fiume, Riva Szápáry, Adria-palota.

KÜLÖNFÉLE.

Lapunk legközelebbi száma Áldozó csütörtök ünnepe miatt június 2-án, pénteken délután jelenik meg.

Személyi hírek. *Adolf* luxemburgi nagyherceg és neje, *Adelheid* anhalti hercegnő, a múlt vasárnap öt hónapi tartózkodás után Abbáziából Bajorországba utaztak, a hohenburgi kastélyba. — *Zanella* Rikárd, Fiume város országgyűlési képviselője, a tegnapi esti gyorsvonattal Budapestre utazott.

Városi tisztviselők értekezlete.

A városi tisztviselők szombaton, június hó 3-án este 6 órakor, a Ciotta-utcai fiu-iskola termében értekezletet tartanak. Valószínűleg az új fizetési tervessel lesz a tárgya az értekezletnek.

Nemzetközi tengerjogi kongresszus. A június 14—17. napjain Liverpoolban tartandó nemzetközi kongresszuson a magyar tengerjogi egyesület képviselőiként résztvesznek: *Benyovics* Lajos dr., fiumei törvényszéki bíró, *Kral* Miklós dr., budapesti királyi törvényszéki aljegyző, *Vio* Ferencz dr., fiumei ügyvéd és *Kopatic* Zsigmond, a Magyar-horvát tengeri gőzhajóstársaság igazgatója.

Magyar kiküldöttek a bécsi halászati kongresszuson. A földművelésügyi miniszter a június hó 4-én kezdődő bécsi halászati kongresszusra *Laudgraf* János miniszteri osztálytanácsost, *Répássy* Miklós főmérnököt és *Korbuly* Mihály dr.-t, az állateltetani állomás asszisztensét küldte ki.

Királyi elismerés Zágrábmegye főispánjának. A király megengedte, hogy *Budisavljevic* Budiszláv, Zágrábmegye főispánjának, saját kérelmére történt nyugalmaztatása alkalmából, sok évi hű és kitünő szolgálataért a legfelső elismerés tudul adassék.

Eljegyzés. *Kollmann* Gottfried, a *Ruzics* G. fiumei börgyáros cég fióküzletének vezetője, eljegyezte *Neubauer* Elvira kisaszszonyt, *Neubauer* Jakab börgyári kereskedő leányát Högyészen.

Uj cég. A fiumei kir. törvényszéknél „*Fanovits és Társa*“ új cég jegyeztetett be. A cég tulajdonosai *Fanovits* József és *Mayer* Adolf. Az új cég a „*Mondiole*“ száj- és fogviz, parfüm-árak és kozmetikai cikkek gyártásával, valamint képviselői és bizományi üzlettel foglalkozik.

Művész-est. A Filharmóniai Társaság ma este 8 és fél órakor művésztét rendez saját hangversenytermében. Mint értesülünk, a hangversenyben a városi énekkar is részt fog venni.

Árlejtési pályázatot hirdet a városi hatóság a fiumei hatósági Értesítő-nek a következő öt évben való nyomdai előállítására. A pályázatban az összes helyi nyomdák résztvehetnek s a zárt ajánlatok június 16-ig nyújtandók be a városi hatósághoz, hol a pályázati feltételek is megtekinthetők.

Elmaradt kongresszus. A *hajószakácsok és hajópinczerek kongresszusát*, mely jövő vasárnap lett volna megtartandó Fiumében, közbejött akadályok miatt elhalasztották.

A trieszti bombagyártók elítélése. Bécsből jelentik, hogy a trieszti bombalelet ügyében folytatott bünperben ma mondtak ítéletet. A *hasadrulásban* való részvétel vádja alól az esküdtek az összes vádlottakat egyhangulag *fölmentettek*, ellenben bünösnek mondták ki *Subant* közrend megzavarásában, a robbanászerekről szóló törvény áthágásában és államellenes izgatásban, *Depault* a közrend megzavarásában és izgatásban, továbbá *Salateót* és *Cozzit* titkos társulatban való részvételben. A törvényszék a verdikt

alapján *Subant* havonként egy napi bójttal szigorított hat havi súlyos börtönre, *Depault* havonként egy napi bójttal szigorított kilenc havi börtönre és *Salateót* száz korona pénzbüntetésre ítélte. *Cossit* ellenben, minthogy őt, mint külföldit, titkos társulatban való részvétel miatt nem ítélték el, felmentette.

— **Kirándulások a tengeren.** A Magyar-horvát tengerhajózási társaság e hó 1-én, csütörtökön a következő tengeri kirándulásokat rendezte: *Ikába* és *Lovranába* a *Sava* hajóval d. u. 2 és fél órákor, érintve odamentet Voloszkát és Abbáziát. Visszatérés *Ikából* este hat órákor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként. — *Abbáziába* a *Sirály* és *Volosca* hajókkal felváltva d. e. 7, 8, 9, 10, 11 és déli 12 órákor, valamint délután 2, 3, 4, 5, 6 és 7 órákor. Az utolsó hajó *Abbáziából* este 8 órákor indul. Menetár oda és vissza 1 korona 20 fillér személyenként. — *Portoréba* és *Bukkariba* az *Abbazia* hajóval délután 2 óra 30 perczkor, érintve odamentet és esetleg a visszatéréskor is Urinjét. Visszatérés *Bukkariból* este 6 $\frac{1}{2}$ órákor. Jegy ára oda és vissza 80 fillér személyenként. — *Czirkvenicza és Novi felé* a *Tatra* hajóval d. u. 3 órákor; visszajövet *Noviból* este 7 és *Czirkveniczából* 7 és fél órákor. Menetár oda és vissza 1 korona személyenként.

— **A trieszti könyvnyomdászok,** mint annak idején jeleztük, a pünkösdi ünnepek alkalmából kirándulást terveztek Fiuméba. Közbejött akadályok miatt azonban ez a kirándulás ezuttal elmarad; de még ez év folyamán okvetlenül meg fogják tartani.

— **Boltfeltörés.** Tegnap reggel hat órákor *Bradicsics* Konrad helybeli kereskedő, amidőn a *Via San Sebastianóban* levő fűszerüzletét kinyitotta, azt jórészen kifosztva találta. Az éj folyamán ismeretlen betörők kifizítették az üzlet ablakvasát s az ablakon át az üzletbe törtek. Ott minden fiókot kikutattak s elvitték az ötven korona körüli készpénzt és igen sok árut. A rendőrség erélyesen kutat a betörők után, de eddig nem akadt nyomukra.

— **A szülői gondatlanság áldozata.** Megirtuk tegnap, hogy egy *Gheszele* Rudolf nevű 9 éves kis fiú egy kőfalról, hol játszadozott, leesett s összetörte magát. A szegény gyermek, dacára az orvosok leg gondosabb ápolásának, tegnap este a kórházban meghalt, miről a kórházi gondnokság úgy a rendőrséget, mint a királyi ügyészséget azonnal értesítette.

— **Elített kivándorlási ügynök.** Lőcséről írják: A lőcsei szolgabíróhoz följelentés érkezett, hogy *Schmidt* Vilmos rusz-kini lakos titkos kivándorlás közvetítésével foglalkozik. A szolgabíró a kivándorlási ügynököt 15 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

SZINHÁZ.

Feoskefészek.

Faludy Károlynak, e tehetséges és törekvő fiatal színésznek jutalomjátékául a *Feoskefészek* című francia operett került tegnap színpadra a Fenice-színházban. A jutalomjátékok egymásra halmozásának tulajdonítható, hogy közönség nem volt olyan nagy számban az előadáson, amint a jutalmazandó fiatal művész megérdemelte volna. Ám a jelen voltak bőségesen elhalmozták tapssal és koszorúkkal *Faludyt*, aki *André* diák hálás szerepét nagy leleményességgel és ügyességgel aknáztá ki, folytonos derűtségben tartva a közönséget. Sok tapsot kapott *Rontay* Boriska (*Pomponette*) és *Nyáray* Antal (*André* inasa) is, valamint az öt esztendőös kis ballerina, *Benkő* Gizike, aki korát meghaladó ügyességgel és elfogulatlansággal tánczolt a színpadon. Ő is kapott egy szép virágbokrotát és egyéb ajándékokat, *Rontay* Boriska pedig egy gyönyörű virágkosarat.

Benkőné (zárdafőnöknő), *Hunyady* József (*Ernest* diák), *Várnay* Jenő (*Plantavoine* kanonok), *Borbély* Sándor (rendőrbiztos) és *Gonda* Pista (*Pancrace*) szintén tetszést arattak. Nagyon megzavarta az előadást az a sajnálatos körülmény, hogy *Kapossy* Józsa (*Modeste*) az első felvonás után hirtelen rosszul lett, úgy hogy alig tudta végigjátszani szerepét, amelyet tetemesen meg is rövidítettek. Szerencsére a művésznő rosszullete csak muló volt s mint értesülünk, ma már jól érzi magát és *Carmen* ma esti előadásán résztvesz.

Ma bucsuzik el a fiemei közönségtől *Fenyvessy* Margit *Carmen* czimszerepében. Akik e szerepében ismerik, rendkívül elismerőleg nyilatkoznak úgy játékaról, mint énekéről, melyvel németországi színpadokon is nagy tetszést aratott. *Don José* hálátlan és ének tekintetében a legnagyobb igényeket támasztó, nehéz szerepét *Déry* Jenő fogja — előreláthatóan a szokott kifogástalansággal — eljátszani.

Holnap, csütörtökön délután *Gárdonyi* Gézának a népeletből vett zamatosszínműve, *A bor* kerül színpadra, este pedig a közönség kedveltjének, *Nyáray* Antalnak jutalomjátékául a *Svihákok*-at adják elő.

Műsor.

Péntek: *Romeo és Júlia*. Keszler Ede és Kápolnay Juliska jutalomjátéka.
Szombat: *Huszárvér*, nagy operett-újdonosság. Sz. Rontay Boriska jutalomjátéka.
Vasárnap d. u.: *Szulamit*, opera.
" este: *Huszárvér*, operett, másodszer.

KÖZGAZDASÁG.

— **Az osztrák Lloyd hajójáratai.** *Triesztből* jelentik, hogy legközelebb az Osztrák Lloyd hajójáratok jelentőségteljes változásra fognak kerülni. Így a Trieszt—Konstantinápoly közötti gyorsjárat időtartamát hatról négy napra fogják rövidíteni, az alexandriai vonalon pedig ezentúl hetenként két gyorsjáratot fognak fentartani. A mostani, kísérletképpen berendezett La-plata-járatot állandósítani fogják és ezzel kapcsolatban egy kivándorlási járatot indítanak az osztrák tengerpart és Dalmácia kikötőiből. A keletindiai, kínai, japáni és délafrikai járatok reorganizálása szintén tervbe van véve. A trieszt—dalmáciai és a trieszt—velencei járatok hasonlóképp új alapon fognak szerveztetni. A hajójáratok reorganizálása több új hajó építését teszi szükségessé.

Itt említjük meg, hogy az osztrák ipari tanácsban pénteken és szombaton az Osztrák Lloyd normáltarifái ügyében újabb tárgyalások folytak. A Lloyd vezérigazgatója, *Frankfurter* Albert, általánosságban a normáltarifák meghatározása ellen szökött, különösen cukorra, sóra és czementre, mert ezek konjunktúra-czikkék. Egyebekben megígerte, hogy a vita során felemlített kívánságokat tekintetbe veszi. Az import tekintetében kijelentette a vezérigazgató, hogy a trieszti kikötőnek a versenyző külföldi kikötőkkel való azonos elbánását el nem fogadhatja. Megállapodtak még abban, hogy ausztriai kikötőkből és ausztriai kikötőkbe nem alkalmaznak magasabb szállítási tételeket, mint egyéb versenyző kikötőkben. Ausztriai eredetű szállítmányok a kezelésben előnyt élveznek. Minden két évben felülvizsgálják a díjszabásokat. Ha három éven belül túlhaladta a jövedelem a tőkének bizonyos százalékát, akkor jogában fog állani a kereskedelmi miniszternek az intézkedés aziránt, hogy a tengeri forgalom tovább fejlesztesse, vagy a tarifák leszállíttassanak.

— **A magyar királyi államvasutak üzleteredményei** az 1904. évben a következőképen alakultak: A bevétel összege 241,244.480 korona volt, ami 6,024.490 koronával több az előirányzatnál és 10,579.986 koronával (=4.6%) több, mint az előző évben; a rendes kiadások összege pedig 153,116.400 korona volt, ami 3,027,000 koronával több az előirányzatnál és 6,969.099 koronával (=4.8%) több, mint az előző évben. A bevételi többlet tehát kerek összegben kétszerese a nagyobb forgalom okozta kiadási többletnek, az 1904. évi üzleti felesleg pedig a fentiek szerint 88,128.078 korona, ami kerek 3 millió koronával több az előirányzatnál és 3,620.900 koronával több, mint az előző évben.

Ugy a brutto, mint a tisztá bevétel a legnagyobb, melyet eddigelé az államvasutak elértek, ami — tekintve a múlt év gyenge természetét, a sztrájkjal járt kiadásokat és a kivitel pangását — minden esetre kedvező és az államvasutak pénzügyi jövőjére megnyugtató eredmény, mely az államvasutak gazdaságos vezetésének is bizonyítéka.

Az üzleti hányad a fenti adatok szerint az előirányzott 64.8 százalékkal szemben 63.5 százaléknak felel meg, s a jövedelmezőleg az államvasutakba befektetett 1930 millió tényleges és 2390 millió névleges tőkének 3.8, illetőleg 4.5 százaléknyi kamatozásának. E mellett figyelembe veendő, hogy az üzleti hányad, valamint a fentemlített üzleti felesleg még jóval kedvezőbb volna, ha az önköltségeknek csak bizonyos mértékben való megtérítése mellett az államvasutak kezelésében levő, jelenleg éppen száz helyi érdekű vasutak mintegy 32 millió koronát kitevő bruttóbevételei, — úgy, ahogy a kiadások — egész összegükben szerepelnének a magyar királyi államvasutak bevételei közt és nemcsak mintegy felerészben, illetőleg ha a magyar királyi államvasutak e helyi érdekű vasutak üzemére nem fizetne rá évente hét—nyolcz millió koronát. E ráfizetést pedig a helyi érdekű vasutak révén nyert nagyobb forgalom csak részben pótolja, mint ahogy a helyi érdekű vasutak általában és természetesen — már elnevezésük is mutatja — elsősorban az általuk szelt vidéknek válnak előnyére.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:
Május 30-án.
Tonci, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 84, kapitány Gamulin, Brenóból.
Május 31-én.
Kálmán király, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1386, kapitány Sablich, Glasgowból.
Guasco, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1297, kapitány Schiappacasse, Marseilleből.
Indult:
Május 30-án.
Iron, angol lobogó alatt, tonnatartalma 4066, kapitány Jakob, Triesztbe.
Volturno, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1566, kapitány Branton, Hullba.
Herminie, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2416, kapitány Bussanich, Patraszba.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvegy-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:
B. Kemény május 30-án Rotterdamba Fiuméből.
Kálmán király május 31-én Fiuméba Glasgowból.

Indult:
Andrássy május 30-án Genuából Palermóba.
Kassa május 30-án Bariból Cataniába.
Szeged május 31-én Fiuméből Santosba.
Tibor május 31-én Fiuméből Glasgowba.
Széll Kálmán május 30-án Barcelonából Odessába.
Szápáry május 30-án Maltából Cataniába.
Tisza május 30-án Cataniából Maltába.
Nagy Lajos május 30-án átment Gibraltáron Velence felé.

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio” könyvnyomdai műintézet.

Mérsékelt árban
kitűnő jó
házi ebédkoszt
kapható.
Bővebbet: Via Germania 20. sz. a.
II. em. 6.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy
az aselőtti Dobó-féle

fodrász-üzletet

az Adria palotában (a Piazza Elisabetta és a Via Adria sarkán) átvettem.

Figyelmes és szakzerű kiszolgálásról biztosítván a nagyjerd. köszönéséget, maradok

kiváló tisztelettel

Tihova Ferencs

fodrász és borbély.

Cantrida fürdő és vendéglő. Megnyilt.

Szép, árnyas kert, kitűnő konyha, friss sör és bor, mérsékelt árak. Omnibus-összeköttetés minden villanyoskocsihoz.

Fürdőjegyek a villanyosvasut ka-lauzainál is válthatók.

Szedőinas,

tisztességes szülői gyermeke kezdő fizetéssel felvétetik az „Unio“ nyomdában, Adria-palota.

Varieté a Susák-szállóban.

Naponta nagy előadások válogatott művészek által.

Starkoff-család

Rott kettős - Berger Márton és a többi szerződöttett művészekkel.

Esténként két bohózat.

Kezdetre 8^{1/2} órákor

Minél számosabb látogatást kér

az igazgatóság.

„Gyógyszertár alla Salute“

— Erzsébet-téren, az Adria palotával szemben. —

Dr. A. Mizzan

„Petrosol“ hajviz biztos hatású. — Eltűnteti a fejkorpát, puhítja a hajat és erősíti a hajgyökereket, megakadályozza a hajhullást és az őszülést.

Egy üveg ára 2 kor.

„Fenyőerdő illat“. Ezen illatnak széjjel fűvése által a légszervekre oly kellemes és jó hatású fenyő illatot nyerjük. — Desinficiálja és ozondússá teszi a levegőt. *Nélkülözhetlen minden háznál*, különösen beteg- és gyermekszobákban.

Egy üveg ára 1 kor. 80 fill.

MAGYAROK OTTHONA!

Rosenthal Lipót -- Fiume
AZ ADAMICHTÉREN.

Játék, pipere, japán és kagyló áruk, bőrönd és utikosár raktár

10 KÉPES LEVELEZŐ-LAP 20 KRAJCZÁR

Első fumei magyar

szobafestő és fénymázoló.

Vállal minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabb árak mellett Szigoru pontosság és kiváló szakértelem.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

Altberger Ignác

Via Germania 1. ajtó 7.

Íszékosság nincs többé!

Kivánatra bárkinck bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szobeszedő a tartózkodásról, mert csodálatosa ellenszénveszté teszi az iszakosnak a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt felesleg, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer fertő a szegény és becstelenségű megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 394. sz.
Vágya ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillerre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 394.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Könyvnyomdai
műintézet

Tipografia
artistica

„UNIO“

„Adria“ palota, FIUME palazzo „Adria“.

TELEFON 224.

— SZÁLLIT —

minden a nyomdászatba vágó munkát gyorsan, szakismerettel és a legolcsóbban.

— ESEGUISE —

prontamente con conoscenza del ramo ed al più buon mercato ogni lavoro tipografico.

Legújabb divat.

Angol kelmék hölgyek számára óriási választékban, az ismert olcsó árakon

Fehér battist, áttört	méterje 13 krajczár,
Zefir, divatos mintákban	16 „
Percail, elegáns színezéssel	16 „
Zefir, legjobb minőség, szolid színek	20 „
Szövetek, 115 cm. széles hölgyruháknak	48 „
Pongées tiszta selyem, modern rajz- zal, I-a minőség	88 „
Crepon, gyapjuból, nagy választék	17 „

Minden az évadhoz szükséges cikk napról-napra friss választékban.

WEISS M.

Szabott árak. FIUME, CORSO II. TELEFON.

Eladása divatos kézi munkáknak, hölgyek részére szövetek, butorszövetek, vásznak, fehérneműk, gyapotkelmék, selymek, keztük, szörmék, esernyők stb.